

Carol Postpartum Cinsel Fonksiyon ve Disparoni De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Carol Postpartum Cinsel Fonksiyon ve Disparoni De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18386>

Özet

Carol Postpartum Cinsel Fonksiyon ve Disparoni Değerlendirme Ölçeği, annelerin doğum sonrası dönemde yaşadığı cinsel fonksiyon bozuklukları ve cinsel ilişkilerinde hissedilen ağrı (disparoni) sistematik olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, annelik rolüne geçişin cinsel sağlık üzerindeki karmaşık etkilerini ölçmeyi hedefler. Ölçeğin Türkçe versiyonu, Funda Evcili tarafından 2019 yılında yapılan bir uyarlama çalışması ile Türk kültürüne kazandırılmış olup, geçerlik ve güvenilirlik analizleri Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi'nde yayımlanmıştır.

Ölçek, doğum sonrası cinsel sağlık sorunlarının yaygınlığına ve ciddiyetine dair önemli klinik veriler sağlamaktadır. Bu araç, hemşirelik ve kadın sağlığı alanlarında araştırmacılar ve klinisyenler için postpartum cinsel sağlığın tanınması ve müdahale stratejilerinin belirlenmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Carol Ölçeği, Postpartum, Cinsel Fonksiyon, Disparoni, Cinsel Ağrı, Doğum Sonrası Sağlık, Uyarlama, Psikometri

Yazarlar

Türkçe Uyarlama Yazarı: **Funda Evcili**

Amaç

Ölçeğin temel amacı, kadınların doğum sonrası (postpartum) dönemde cinsel hayatlarında meydana gelen değişiklikleri, özellikle cinsel fonksiyonun çeşitli boyutlarındaki bozulmalar ve ağrı cinsel ilişki deneyimini (disparoni) standardize edilmiş bir şekilde ölçmektir. Bu araç, klinisyenlere risk altındaki bireyleri saptama ve gerekli psikososyal veya fizyolojik müdahaleleri planlama konusunda yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Bu ölçek, lohusalık dönemindeki kadınların cinsel sağlığını etkileyen faktörleri derinlemesine analiz ederek, cinsel illev bozukluklarının erken teşhisini ve tedavisini desteklemektedir. Ölçeğin sonuçları, cinsel fonksiyon üzerindeki fiziksel travma, hormonal değişiklikler ve psikolojik baskıların etkilerini aydınlatmaya olanak tanır.

Yapı

Carol Postpartum Cinsel Fonksiyon ve Disparoni Değerlendirme Ölçeği, doğum sonrası cinsel sağlığın çok boyutlu yapısını ölçmektedir. Ölçek, genellikle cinsel arzuyu, uyarılmayı, orgazmayı,

memnuniyeti ve özellikle disparoni (a?r?) boyutunu kapsayan alt ölçeklerden oluşur. Ölçeğin yapısal geçerliliği, bu boyutların doğum sonrası cinsel sağlığın genel bir göstergesi olarak değerlendirilmesini sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Türkçe uyarlama çalışmasında (Evcili, 2019), ölçeğin orijinal yapısının Türk popülasyonunda da korunduğu veya kültürel farklılıklara bağlı olarak yeniden gruplandırılarak faktör analizi yoluyla incelenmiştir. Bu yapı, kadınların fiziksel iyileşme durumu ile psikolojik refahı arasındaki etkileşimi yansıtan maddeler içerir.

Geçerlik

Türkçe versiyonunun geçerlik çalışması (Evcili, 2019), ölçeğin amaçladığı yapıyı ne ölçüde doğru ölçtüğünü belirlemeye odaklanmıştır. Çalışmada genellikle yapı geçerliliği, kapsam geçerliliği ve ölçüt bağıntılı geçerlik yöntemleri kullanılmıştır. Yapı geçerliliği için sıklıkla açılmayacak ve/veya doğrudan faktör analizleri uygulanmıştır.

Ölçeğin kapsam geçerliliği, uzman görüşleri alınarak maddelerin doğum sonrası cinsel sağlık ve disparoni alanlarını yeterince temsil edip etmediği değerlendirilmiştir. Geçerlik analizlerinin sonuçları, Carol Ölçeği'nin Türkçe konuşan popülasyonda doğum sonrası cinsel fonksiyon bozuklukları ölçmede güvenilir ve geçerli bir araç olduğunu göstermiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Evcili (2019) tarafından yapılan Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda birbirleriyle uyumlu olduğunu göstermektedir.

Ek olarak, ölçeğin zamana karşı kararlılığı değerlendirme amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizleri uygulanmış olabilir. Bu analizler, doğum sonrası dönemdeki kadınların cinsel fonksiyon düzeylerinin kısa bir zaman aralığında tutarlı kaldığını varsayarak, ölçeğin kararlılığı destekleyen korelasyon katsayıları ortaya koymuştur.

Faktör Analizi

Carol Postpartum Cinsel Fonksiyon ve Disparoni Değerlendirme Ölçeği'nin faktör yapısı, Türkçe uyarlama sürecinin kritik bir aşaması olmuştur. Uyarlama çalışmasında (Evcili, 2019), ölçeğin orijinal yapısının Türk kültürüne uygunluğunu test etmek için faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin birden fazla alt boyuttan oluştuğunu (örneğin, cinsel arzu, a?r?, memnuniyet gibi) yoksa tek bir genel cinsel sağlık bozukluğu boyutu altında mı toplandığını belirlemiştir.

Faktör analizleri sonucunda belirlenen faktör yükleri ve özdeğerleri, ölçeğin yapısal geçerliğini destekler nitelikte olmuştur. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin Türk popülasyonunda da cinsel işlev bozuklukların ve disparoninin teorik olarak beklenen bileşenlerini ayrıştırdığını kanıtlamıştır.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçeği (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme veya frekans bazlı yanıt formatı kullanılır. (Detaylar uyarlama makalesinden incelenmelidir.)

Language Available: Türkçe, Orijinal Dili (Genellikle İngilizce).

Population Group: Dozum yapmış kadınlar.

Age Group: Dozurganlık çağındaki yetişkin kadınlar.

Population Details: Postpartum dönemi yaşayan (genellikle doğumdan 6 hafta-1 yıl sonra) ve cinsel olarak aktif olan veya cinsel aktiviteye başlamayı düşünen kadınlar.

Test Methodology: Öz bildirim raporlaması (Self-report) yöntemiyle uygulanır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyaları aşağıda belirtilmiştir:

The original PDF can be downloaded here: [carol-postpartum-cinsel-fonksiyon-ve-disparoni-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

The original PDF can be downloaded here: [carol-postpartum-cinsel-fonksiyon-ve-disparoni-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Anahtar Kelimeler

Postpartum Cinsellik, Dozum Sonrası Ayrışma, Cinsel Sağlık, Cinsel Fonksiyon Değerlendirmesi, Psikometrik Araç, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Funda Evcili: fundaevcili@hotmail.com

Correspondence Address: Bilinmiyor (iletişim için yukarıdaki e-posta adresi kullanılabilir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2019 y?I?nda yay?mlanm??t?. Ölçe?i klinik veya akademik amaçlarla kullanmadan önce sorumlu yazar Funda Evcili'den (fundaevcili@hotmail.com) izin al?nmas? tavsiye edilir. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin herhangi bir ücret bilgisi mevcut kaynaklarda belirtilmemi?tir; ancak akademik kullan?m genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

Evcili, F. (2019). Carol Postpartum Cinsel Fonksiyon ve Disparoni De?erlendirme Ölçe?i'nin Türkçe versiyonu: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Anadolu Hem?irelik ve Sa?I?k Bilimleri Dergisi*, 22(1), 49-57.

Carol Postpartum Cinsel Fonksiyon ve Disparoni De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?.

Bu ölçek, genellikle do?um sonrası cinsel deneyimlerin çe?itli yönlerini de?erlendiren maddeler içerir. Maddeler, cinsel ili?ki s?kl???, cinsel uyar?lma düzeyi, orgazm yetene?i ve en önemlisi, cinsel ili?ki s?ras?nda hissedilen a?r?n?n ?iddeti ve s?kl??? hakk?ndaki öznel raporlar? toplamay? amaçlar.